

Sosiaalialan AMK -verkosto

Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto: *Työvaliokunta*

Sosiaalialan työvaliokunnan kokous

Tarkistamaton muistio, tarkistetaan työvaliokunnan kokouksessa 3.11.2010

Aika: Keskiviikkona 6.10.2010 klo 9-10.30

Paikka: Puhelinkokous

Osallistujat: Haapola Leena, Helminen Jari (pj.), Jaakonaho Anne, Jungner Auli, Kiukas Carina, Koivisto Markku, Heikki Autere ja Salin Ossi (siht.)

Muistio

1 *Kokouksen avaus*

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 *Kokouksen sihteerin valinta*

Esitys: Sihteerinä toimii sosiaalialan amk -verkoston työvaliokunnan kokouksessa 6.10.2010 Päivi Mäntyneva.

Päätös: Mäntynevan poissa ollessa sihteeriksi valittiin Ossi Salin.

3 *Kokouksen 8.9.2010 muistin hyväksyminen*

Esitys: Hyväksytään kokouksen 8.9.2010 muistio

Päätös: Hyväksyttiin kokouksen 8.9.2010 muistio.

4 *Kokouksen 6.10.2010 työjärjestyksestä päättäminen*

Asia: Sovitaan kokouksen työjärjestyksestä

Päätös: Hyväksyttiin asialista työjärjestys.

5 *SoTeLiKa -työryhmän kokous 4.10.2010*

Asia: Käydään palautekeskustelu SoTeLiKa -työryhmän yhteiskokouksesta sekä Geronomi -koulutuksen edustajien tapaamisesta 4.10.2010 sekä sovitaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden työstämisestä, jos tällaisia ko. kokouksessa tehdään.

Palautetta työvaliokunnalle:

Kokouksessa käytiin keskustelua yliopistojen kanssa tehtävän yhteistyön haasteista sosiaali- ja terveystieteiden koulutukseen liittyen.

Varhaiskasvatukseen kelpoisuuden tuottamiseen sosionomi (AMK) tutkinnossa sekä sosiaalityön kelpoisuuden tuottamiseen sosionomi (ylempi AMK) tutkinnossa ja näiden järjestelyihin liittyvään keskusteluun palataan jatkossa.

Keskustelua käytiin myös opiskelijavalintojen uusista järjestelyistä (vrt. kaksivaiheinen opiskelijavalinta).

Sosionomikoulutuksessa koulutuksen rakentamista ns. pää- ja sivuaine jaottelun mukaisesti ei pidetty ajankohtaisena. (Terveystieteiden amk -verkosto työstää asiaa.)

SoTeLiKan seuraava kokous 13.1.2011 klo 10.30 - 12.30 Metropolia amk, Tukholmankatu 10, Mannerheim-Sali.

6 *Sosiaalialan amk -verkoston toiminta vuonna 2011*

Asia: Käydään keskustelua sosiaalialan amk -verkoston toiminnan painopistealueista vuonna 2011 (ks. taustaksi tämän asialistan liitteet 1 ja 2).

Päätökset:

Mahdollisuuksia ja käytännön järjestelyitä varhaiskasvatukseen kelpoisuuden ja sosiaalityön kelpoisuuden tuottamiseksi osana sosionomikoulutusta on edelleen kehitettävä.

Ylempien amk -tutkintojen tuottamiin kelpoisuuksiin ja osaamisen tunnistamiseen liittyvät kysymykset pidettävä kehittämissuhteina.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan profiilin nostamista pidettiin tärkeänä.

Kansainvälisiin hankkeisiin liittyvät yhteiset verkostot tulisi kartoittaa paremmin ja verkostoyhteistyötä amkien välillä vahvistettava. Yleensä ottaen verkoston yhteistyötä eri alueilla tulisi edelleen vahvistaa. Englanninkielisen koulutuksen roolia osana amk -koulutusta tulisi edelleen kehittää.

Odotetaan sos.net. -verkoston kokouksesta 8.10.2010 esitystä osallistumisesta ennakoivan lapsi-, nuoriso- ja perhetyön korkeakoulutyyppiseen oppisopimuskoulutukseen. Asiasta on kokous STM:ssä 28.10.2010. Koulutuksen hakuehdot ovat muuttuneet: jokaisen amk:n on haettava koulutusta erikseen. Tämän vuoksi katsottiin työvaliokunnassa, että tulisi sopia amk -verkoston kesken, ketkä koulutusta hakevat ensi vaiheessa. Lisäksi on käytävä lisää keskustelua koulutuksen tuottaman erityispätevyyden luonteesta.

Käytiin keskustelua 7.-8.4.2011 verkostopäivien mahdollisista vuosittaisista teemoista. Vaihtoehtoina esimerkiksi sosiaalityön ja varhaiskasvatuksen kytkökset, myöhemmin esimerkiksi sosiaalityö ja päihdehuolto. Yhteistä jakamista pidettiin tärkeänä.

7 *Sosiaali- ja terveysalojen työvoiman saatavuuden varmistamisen kehittämisstrategia 2010 - 2015*

Asia: EK:n käynnistämä prosessi "Sosiaali- ja terveysalojen osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen" jatkuu. Kokoukseen 22.10.2010 on pyydetty näkökulmia/ esityksiä toimenpiteistä (1 - 8), jotka tätä päämäärää takaavat. Käydään keskustelua asioista ja ideoidaan toimenpide-esityksiä. Voisivatko ne olla esimerkiksi alla olevan tyyppisiä sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen näkökulmasta:

- Sosiaalisen (sosiaalialan) yhteiskunnallista tehtävää kirkastetaan ja tehdään näkyväksi tiedotuksen ja viestinnän keinoin;
- Opiskelijarekrytointia sosiaalialan ammattikorkeakoulutukseen tehdään vankemmin ja yhteistyössä alan työntekijöiden kanssa;
- Opiskelijarekrytointia ulotetaan maan rajojen yli, jolloin opiskelulle tulee kuitenkin luoda riittävät edellytykset muun muassa suomen tai ruotsin kielen haltuunoton osalta;
- Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen työelämäläheisyyttä vahvistetaan ja kehitetään, muun muassa riittävien ja asianmukaisesti ohjattujen harjoittelujen osalta;
- Sosiaalialan työehtoja (mm. palkkaus) ja työolosuhteita (työyhteisöjen toimivuuden ja lähiesimiestyön kehittäminen) kohennetaan työnantajien ja ammattijärjestöjen yhteistyönä.

- Oppilaitosyhteistyö keskiasteen ja korkea-asteen välillä ja opiskelurien kehittäminen.

Päätökset: Pj ilmoitti, että 18.10. EK:n edustaja tulee kuulemaan sosiaali- ja terveysalojen amk -verkoston edustajia. Muutoin kannatettiin edellä olevia esitykseksi. Listan viimeinen kohta lisättiin kokouksessa.

8 Tiedoksi asiat

- Ammattikorkeakoulujen varhaiskasvatuspäivät Jyväskylässä 4 - 5.11.2010
- Sosiaalialan amk -verkoston ja OAJ:n edustajien tapaamisajankohta tammikuussa 2011 ei ole vielä varmistunut (tilanne 28.9.2010)
- Korkeakoulutyypisten oppisopimuskoulutusten haku on 31.12.2010 asti, hakuehdot ovat hivenen edellisestä kerrasta muuttuneet (ks. erillinen liite).

9 Muut asiat

Käytiin keskustelua toista sosionomitutkintoa suorittavien opinnäyte- ja kehittämistehtäväratkaisuihin varhaiskasvatuksen kelpoisuuden saavuttamisessa.

7.10.2010 kokoontuvassa verkoston ylempien amk -tutkintojen työryhmässä käsitellään varhaiskasvatuksen kelpoisuusksymyksiä, esitys tulee työvaliokunnalle.

10 Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston työvaliokunnan puhelinkokoukset

Puhelinkokoukset

Syksy 2010

- ⇒ 3.11.2010 klo 9 - 10.30 ja
- ⇒ 8.12.2010 klo 9 - 10.30

Liite 1

Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston kansallinen strategia 2009-2012

Otteita

Sosiaalialan koulutuksen sisällölliset kehittämishaasteet

Yhteenveto toimenpiteistä

1. Tuetaan sosiaalialan koulutuksen ja työelämätahojen kansallisen tason yhteistyötä.
2. Pidetään yllä yhteistyösuhteita ja verkostoja edelleenkin vuosittaisilla tapaamisilla ja pyritään ennakoivaan työskentelytapaan yhteistyökumppaneiden ja verkostojen kanssa.
3. Tiivistetään yhteistyötä SOSNET -yliopistoverkoston kanssa.
4. Vaikutetaan ammattikorkeakoulujen alueellisiin tutkimus- ja kehittämISRakenteisiin, –resursseihin ja tukipalveluihin siten, että sosiaalialan koulutus, tutkimus- ja kehitystoiminta kiinnittyy niihin ja mahdollistaa opettajien pitkäjänteisen työskentelyn alueen kehittämisverkostoissa.
5. Vaikutetaan resurssien varaamiseen ja kohdentamiseen opettajille alueen myös muiden kuin sosiaali- ja terveysalan kehittämisverkostojen kanssa tehtävään työhön: verkostojen rakentamiseen, ylläpitoon ja kehittämiseen.
6. Vaikutetaan sosiaalialan tutkimus- ja kehittämisresursseihin, jotta opettajat voivat tehdä tukimusta opettamisen ja kehittämistyön ohella.
7. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteistyötä vahvistetaan.
8. Vaikutetaan siihen, että opettajilla on riittävästi resursseja mm. eettisten ja ammatti-identiteettiin liittyvien pohdintojen käymiseen yhdessä opiskelijoiden kanssa, henkilökohtaiseen tukeen, oppimisprosessien ohjaukseen ja palautteen antamiseen opiskelijoille.
9. Vaikutetaan opettajien mahdollisuuksiin tulla kuulluksi ja osallistua ammattikorkeakoulujen kehittämistyöhön.

Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen rakenne ja opinnot

Yhteenveto toimenpiteistä

1. Eri ammattikorkeakoulujen tuottaman sosionomikoulutuksen vertailtavuudesta tulee usein toiveita ja kysymyksiä verkostolle. Siksi sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto näkee tärkeänä että ammattikorkeakoulut tekevät tiivistä yhteistyötä
  - sosionomi (AMK) ja sosionomi (ylempi AMK) –tutkintojen kehittämisessä (mm. EQF, uuden kansainvälisyys-strategian toteuttaminen, aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamis- ja tunnustamisasiat sekä tutkimus- ja kehittämistyön ja opiskelun yhteensovittaminen),
  - sosionomi (AMK) ja sosionomi (ylempi AMK) tutkintojen tuottaman pätevyuden määrittelyssä ja tehtävärakenteiden kehittämiseen vaikuttamisessa,
  - erityisosaamisen määrittelyssä ja auki kirjoittamisessa (suuntautumisopintojen tai eriytyvien opintojen profilointi asiakasryhmien, tehtäväalueiden tai sivuaine / pääaine –ajattelun mukaan) sekä
  - täydennyskoulutuksen kehittämisessä (mm. oppisopimusmallit).

2. Sosiaalialalle suuntaavan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon yhtenäisiä rakenteita kehitetään niin että opinnot suuntuvat selkeästi sosiaalialan asiantuntijuuteen. Verkosto pitää tärkeänä että sosionomi (ylempi AMK) tutkinnon suorittaneiden asemaa työelämässä selkeytetään, julkisten virkojen kelpoisuusvaatimuksia tarkennetaan ja sosionomi (ylempi AMK) tutkinto tunnustetaan ja tunnustetaan dualimallin mukaisena ylempänä korkeakoulututkintona.
3. Ammatilliset tehtäväalueet avataan sekä sosionomi (AMK) että sosionomi (ylempi AMK) tutkinnossa. Samalla tarkastellaan myös rajapintoja.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Yhteenveto toimenpiteistä

a) Hanketoiminnan edistäminen

On tärkeää vahvistaa ammattikorkeakoulujen yhteistyötä T&K -hanketoiminnassa. Yhteistyön kautta myös yksittäisten ammattikorkeakoulujen sosiaalialan koulutusohjelmien oma tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaamistaso kehittyy. Käytännössä tämä yhteistyö tarkoittaa mm. yhteishankkeita.

Yhtenä yhteishankeideana on: Hyvinvoinnin alueellinen jakautuminen ja siitä nousevat teemat/ Sosiaalinen osana hyvinvointia. Tällaisen hankkeen kautta vahvistetaan ammattikorkeakoulujen alueellista kehitystehtävää

Yhteisen hanketoiminnan vahvistaminen edellyttää verkoston sisäistä organisoitumista tätä varten. Tulisikin perustaa osana verkostoa toimiva T&K -työryhmä, jonka tehtävänä olisi mm. hanketoiminnan valmistelu ja tiedontuotannon organisointi.

b) Tiedonvälityksen parantaminen

Sosiaalialan T&K -toimintaa koskevaan tiedonvälitykseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Verkoston www-sivuilta tulisi näkyä paitsi verkoston yhteishankkeet, niin myös eri ammattikorkeakoulujen sosiaalialan päivitetty T&K -toiminnan painopisteet ja keskeinen hanketoiminta.

c) Toimijakentän jäsentäminen

Sosiaalialan T&K- toimintakenttä on hajanainen. Ammattikorkeakoulut jäävät helposti myös sivuun monilla keskeisillä kehittämisareenoilla. Niinpä sosiaalilana ammattikorkeakouluverkoston tuleekin toimia aktiivisesti sosiaalialan T&K -toiminnan kentän jäsentämiseksi ja ammattikorkeakoulujen aseman vahvistamiseksi erilaisilla T&K -areenoilla. Pyritään aktiivisesti rakentamaan yliopisto – ammattikorkeakoulu - osaamiskeskus -verkostoja alueellisen kehittämistoiminnan ja soveltavan tutkimuksen koordinoimiseksi.

d) Julkaisutoiminta

Julkaisutoiminta on keskeinen osa tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Sosiaalialan koulutusta antavien yksiköiden ja henkilöstön julkaisutoimintaa tulisikin tukea. Edelleen julkaisutoimintaa tulisi tehdä näkyväksi erilaisilla foorumeilla. Osana julkaisutoiminnan edistämistä tulisi toimittaa eri ammattikorkeakoulujen yhteisjulkaisuja.

e) Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston T&K- päivät kerran vuodessa

Sosiaalialan T&K -toiminnan tulosten julkistamista ja tutkimuskeskustelua varten tulee kehittää omat fooruminsa. Tämä tarkoittaa muun muassa säännöllisesti kerran vuodessa pidettäviä sosiaalialan tutkimus- ja kehittämistoiminnan päiviä, joiden tarkoituksena on ammattikorkeakoulujen sosiaalialan T&K -toiminnan vahvistaminen tässä strategiassa esitetyistä lähtökohdista.

f) Kansainvälinen T&K- toiminta

Kansainvälisyyttä tulisi vahvistaa osana verkoston T&K -toimintaa. Tässä korostuu erityisesti lähialueyhteistyö. Keskeisinä yhteistyöalueina ovat muut pohjoismaat ja muu Eurooppa, muualle suuntautuvaa kansainvälistä toimintaa unohtamatta.

Perinteisesti ammattikorkeakoulujen kansainvälisessä toiminnassa on korostunut opiskelija- ja opettajavaihto. Tulevaisuudessa kansainvälisen toiminnan painopistettä tulisi kuitenkin siirtää tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Tämä edellyttää laajaa verkottumista paitsi kansainvälisiin T&K -verkostoihin, niin myös suomalaisten ammattikorkeakoulujen kesken.

Liite 2

Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto: *Työvaliokunta*

Sosiaalialan työvaliokunnan kokous

Aika: Torstaina 15.4.2010 klo 17.40 - 18.50

Paikka: ravintola Teini, Turku

Osallistujat: Haapola Leena, Helminen Jari (pj./ siht.), Jaakonaho Anne, Kiukas Carina, Koivisto Markku ja Santala Juha

11 Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston ja sen työvaliokunnan työskentelyn painopistealueet syyslukukaudella 2010

Käytiin keskustelua sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston ja sen työvaliokunnan toiminnan painopistealueista syystoimintakaudella 2010. (Ks. keskustelun pohjapaperi: liite 1)

Merkittävänä pidettiin ennakoivaan työskentelyyn pääsemistä (vrt. reagoinnista ennakkointiin) siten, että tiettyä teemaa työestetään painotetusti sovitun ajanjakson ajan.

Sosiaalialan työvaliokunta piti merkityksellisenä toiminnassa:

- Ennakoivaa työskentelyä ja sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen tulevaisuuden hahmottamista.
- Yhteyksien pitämistä keskeisiin sidosryhmätahoihin kuten OPM, STM, Talentia ja OAJ; myös Kuntaliiton ja Sitran merkitys yhteistyötahona nousi esiin keskustelussa.
- Yliopistojen sosiaalityön verkoston "Sosnet" kanssa tulee pyrkiä tiiviimpään ja tavoitteellisempaan yhteistyöhön.
- Merkityksellisenä asiana pidettiin myös varhaiskasvatuksen ja päivähoitotyön kehittämislinjausten seuraamista ja näihin vaikuttamista.
- Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen asema ja näiden kehittäminen tulee olla toiminnan keskiössä. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen osalta voisi tehdä yhteistyötä esimerkiksi kuntamarkkinoiden kanssa, jotta näistä tieto leviäisi ja tunnettavuus kasvaisi (esim. tietoisuus Kuntamarkkinoilla syksyllä 2010 (Jari selvittää asiaa)).
- Pohdintaan nousi myös yrittäjyyden (sosiaalialan yrittäjyyden) vankempi tarkasteluun ottaminen ja esimerkiksi oman alatyöryhmän perustaminen tähän teemaan.